

18-dik Szám.

N E M Z E T I
T Á R S A L K O D Ó

Május 3dik napján 1836.

PINÉ GYÖRGY TÖRTÉNETE, VAGY EGY
ESMERETLEN SZIGET FELTALÁLÁSA.

Vasco de Gama Portugáli híres hajós Kaptány a' tizen ötödik század utolsó felében, utat találván a' jó reménység foka, 's így Déli Áfrikába, véghetetlen hasznot szerze az által hazájának. Melynek tapasztalása némely Ángol kereskedőket arra bira, hogy kereskedések gyarapítása tekintetéből, oda egy factort küldjenek. Ezen terv kivitelére Erzsébeth királynétól 1589ben szabadságot nyervén, fel is készítének négy hajókat, 's az én Uramot, mint hajós kapitányt személyesseknek tevén, elküldék családjával együtt; a' mely feleségéből, egy 12 esztendős fijából egy tizennégy évü leányából, úgy két szolgálóból, és egy szerecsen leányból 's belöllem állott,

Hétfőn április harmadikán, mindennel felkészülvén, a' mi fel tett célunk sükerülésére megkivántatott, beszállánk azon százötven tonnás hajóba, a' mely *Indiai Kereskedőnek* neveztetett.

A' szél kedvező vala, 's már augustus 14én meglátók a' Kánári szigeteket, 's azután kevés-sel a' Zöld Hegeket is, 's ott kevés ideig pihenvén, Délnek indulánk, 's augustus első napján kiköténk Sz. Helena szigetében, de onnan is egy néhány napi veszteglés után, elevezénk a'

jó reménység foka felé. A' rökkenő lévség miatt, a' hajón lévők közül sokan lebetegedvén, el is halának, nevezetesen a' hajós kapitány felesége és sok matrozok — de az Isteni kegyelem a' hajós népnek nagy részét még is megtartá.

Hajózásunk eddig igen kellemes vala, úgy hogy, semmit se tudnánk a' rossz időről. De mikor Sz. Lőrinc szigetéhez közeledénk, olyan borzasztó szélvész kele fel, a' milyent a' legöregebb hajós legények sem láttak soha, a' melynek dühe a' következő két napokon még inkább nevedvén, 's hajónk is a' más háromtól elszakasztatván, elvesztők minden reménységünket a' szabadulás felől, annyival is inkább, hogy már azt se tudók, hol járunk, 's hajónk is a' felduzzadt haboktól szüntelen csapdostatván, nem várhatánk egyebet, hanem azt, hogy vagy hajónk valamely köszikla által izre pörre töretek, vagy a' mélység által elnyelettetik. Az éjszaka még nagyobbra nevelte rémülésünket; mert a' setétség miatt, a' hajón esett hibákat sem jobbithatók. Az élet halál félelmei közt hanyattatánk tehát midőn harmadik nap reggel a' mely octobernek első napja vala, száraz földet látánk, de a' mely előttünk esmeretlen. — A' Tartomány magos, és hegyesnek tetszék a' hova kiszállani bajos vala. A' tenger még mind csak dühösködött, 's félelmesen zugva, csapdosta a' meredek köszikla partot, 's így a' száraznak látása se tehete minket bizonyosokká életünk megmaradása felől. Ilyen veszedelmes állásban lebocsáta a' tengerre a' hajós kapitány egy ladikot, azzal a' reménységgel, hogy abba drágább jóait beviszi, de egy borzasztó hab által a' hajótól legottan elszakasztaték. A' mätrozok mind a' tengerbe szökdösének, hogy életeket uszással megmentésék, 's csak én maradék a' hajón a' kapitány leányával, a' két

szolgálóval, és a' szerecsen leánnyal.

Azok, a' kik minket elhagytak, sokkal bölcsebben cselekedtek volna, ha velünk a' hajón maradnak vala; mert oh Istenem! mind szemünk láttára veszének-el 's közülünk is kicsoda, mert volna jobb sorsot reménleni, ezen irtozatos helyzetetésben? De a' midőn elveszésünk épen elkerülhetetlennek látszék tetszett a' jó Istennek minket megszabadítani, mintegy csuda által. A' hajó háromszor, vagy négyszer a' kősziklához csapattatván, ezer darabokra szakadoza. Én, és az én példámot követő négy leány személyek megragadók a' tenger színén lebegő nagy arboc fát, 's az által a' viz színén tartók magunkat minden nagy baj nélkül, de csak kevés ideig; mert egy tengeri folyam bévive magával egy kis öbölbe a' szél elől. A' honnan aztán erőnkől kifogyva ki verdődénk a' szárazra, 's résszerént az öröm, résszerént a' bádjadtság miatt, ott heverénk hosszas ideig a' nélkül, hogy csak egyet is mozdultunk, vagy szóllottunk volna egymáshoz.

Erőmet valamennyire vissza nyervén, felhágék a' kősziklára, 's onnan vérző szível látám a' tenger színén, hajónk darabjait lebegni. Azután 'sebemből tűz ütő szeretet kikeresvén, (a' melynek vas, és jól bezárt tokjában szerencsénkre a' tapló nem nyírkult valameg) azzal tüzet üték, 's száraz ágakból, és fa hajakból, tüzet gerjeszték, hogy magunkat annál megszárazsuk. Ezután négy társaimot ott hagyván, a' parton, mesze elmentem, mindenütt kiábáltam, hogy ha vagy egy szerencsétlen társaink közül, olyan jóltevőleg, és csudálatoson megtartatott volna, mint mi, azt meghallhatná. De sohol senki sem felelt, se madár nyomon kívül semmi más nyomot nem találhatván, estve felé társaimhoz tértem, a' kik

ilyen hosszas kimaradásomon nagy nyughatatlan-
ságban valának, de megérkezésem őket elcsügge-
désekből valamennyire kiemelé. Megvallom, a'
setét éjszakának megérkezése, valamint társaimat,
ugy engemet is, új rebegésbe ejte, elgondolván,
milyen könnyü lenne minket ezen pusztá helyen,
valamely állatnak, vagy embernek megtámadni.
Ez a' gondolat nem engede egész éjjel álmat sze-
meinknek; jóllehet a' bádjadt természet elég sür-
getőleg kíváná is azt, de másfelől nem kevesebb
gyötrődést okozta nekünk, egy más nyomoruság-
nak elgondolása, melyet a' holnapi nap reánk
hozandó vala; mert az éhség kezdé magát ná-
lunk már jelengetni, de semmi módot annak le-
csendesítésére magunk előtt nem látván, képze-
lők előre jövőndő állapotunknak borzasztó voltát.

A' vész' dühe hajnal tájban sokat csende-
sedvén, nap feljötével, mi is a' partra sieténk,
a' honnan egyfelől szomoruan szemlélők szeren-
csétlen tengerbe fult társainknak, a' tenger szí-
nén libegő szomorú maradványait, más felől né-
mű némű örömmel öszveszakadozott hajónknak
darabjait, az azon találtató portékákat, deszká-
kot ládákat, vitorla vásznokat, egyszóval sok e-
zer dolgokat, a' mellyeket hogy a' szárazra ki-
huzhatunk és mostani siralmas állapotunkban hasz-
nálhatunk, teljes reménységgel valánk. Én ezen
célra, az élőfákról hosszú ágakat tördeltem-le,
s azokat egymással öszvekötözvén, ezen különös
kötél segítségével, melynek egyik végét társaim
tartották, messze bémentem a' tengerbe, 's még
azon nap, mindent öszveszedtem a' mit csak el-
érhettem, és a' kivont deszkákból, 's vitorla vász-
nából haladék nélkül egy kalibát csinálván az
alatt nyugalmason töltök-el a' következő éj-
szakát. Némely élelemre tartozó dolgoknak, a'
mellyeket nagy fáradsággal huztam ki a' száraz-

ra semmi hasznát sem vehetők meglévén a' tenger vizétől vesztegettetve. Azonban, oh ritka szerencse! a' sok tonnák közt egyre olyanra is akadánk, a' melybe a' viz bé nem ment és tele vala kétszer sült kenyerekkel a' melyekből lehet képzelni, micsoda étvágyal elégítők ki éhségünket. Más nap még nagyobb kegyelmébe részesülénk a' jó Istenségnek. A' tenger hánykodása ugyan is a' harmadik éjszakán egészen lecsendesedvén, midőn az azt követő reggel a' tengerpartyára lementünk volna, a' part mellett még számos ládák, és bálók akadának szemünk eléibe. Minden erőnköt, három egész napok alatt arra fordítók, hogy ezen reánk nézve igen becses dolgokat bátorságos helyre költöztessük. A' mi átaljába igen nehéz volt egymástól elszaggattuk; a' bálokat, és ládákat felnyitottuk, a' melyekben annyi öltöző ruhákat, vásznat, 's házi butorokat találánk, a' mellyekkel a' mi hajlékunknál egy sokkal nagyobbat is kilehetett volna rakni. Az igaz, hogy az élelemre tartozó dolgoknak nagyrésze sokkal inkább megvult romolva, hogy sem valami hasznát vehettük volna. — De hogy azon kevés kétszer sült kenyérrel, a' melyet a' tengerből épen kibuztunk, és a' szigetben lévő számtalan madarakkal életünket tengethettyük teljesen remélhetők. Bizodalmunkat nevelék még némely tyukok és pulykák is, melyek a' hajóból kiszabadulván, a' szárazra kirepültek, 's szaporodások lehetségesnek látszék, a' mit a' következő igazola is. Ezeken kívül a' fák odvaiban számtalan olyan tojásokat is találánk, mint a' rétze tojások, melyeknek íze igen kellemes — nem vala hát semmi okunk félni az éhel halástól.

Noha mindent megvizsgáltunk, de' még se találhattunk semmi olyast, a' miből kihozhattuk volna hogy ezen szigetnek lakóssai lennének, e'

mellett a' szerencsétlenségtőlí félelem, sem engedvén-meg hogy az esmeretlen részeket is bérjárjuk, minden gondomat egy kényelmes lakhely kikeresésére fordítam, 's találék is egy olyant, a' milyent kívántam, egy erdőnek szélében, a' honnan a' tengerre gyönyörű kinézés, és oda közel egy kristály tisztaságu forrás csergedez vala. Ezután ház építéshez fogtam, 's fejszémmel számos stempelyeket faragván ki, azokat egyforma távolságra egymástól a' földbe felástam, 's oldalait deszkával bevervén, a' tetejét vitorla vászonnal béhuztam, ajtót rajta a' tenger felől hagyván. Az egész épület nyolc nap alatt egészen elkészült, 's elég nagy volt arra, hogy mi, és házi butoraink abban elférjenek. Táplált azonban a' reménység, hogy az Isteni gondviselés kiszabadításunkra, és haza költöztetésünkre valamely hajót küldend, noha tudtam jól, hogy ennek a' helynek a' hol vagyunk, valami felettebb távollevő helynek kell lenni. Négy holnapok telénel a' nélkül, hogy Istentől meggyertük volna, a' miért minden nap, oly buzgóságoson esedeztünk. A' szigetnek egyetlen lakója sem akadván szemünk eleibe, hosszas tapasztalás és vizsgálódás után, tökéletesen meggyőződünk arról, hogy mi olyan tartományban vagyunk, a' melynek soha sem voltak lakóssai, 's következésképpen hogy hozzáuk csak a' miénkhez hasonló szerencsétlenség juttathatna-el valamely hajót. Nem hízkelheténk hát magunknak azzal, hogy az Isteni gondviselés a' mi megvigasztaltatásunkra a' mások szerencsétlenségét lenne használandó. Azonközben mostani helyzetetésünkben a' magános élet unalmain kívül, semmi kedvetlenítő nem vala. A' mi szigetünk a' világon legszebb helynek tetszék, a' hol az élőfák szüntelen zöldellenek, gyümölcsöt termenek, 's a' madaraknak számtalan nemei rep-

desnek az ágak között, itt szüntelen meleg van, 's a' mikor leggyengébb is a' meleg nem kevesebb, mint Angliában szeptemberben szokott lenni. E' gyönyörű sziget okos emberektől míveltetve földi paradicsom lehetne, sok idő múlva az erdőkben egy alma nagyságu dióra is akadánk a' melynek bele száraz, és jó izü lévén; kenyér helyet használtatni alkalmas vala. A' madarakon kívül a' melyekkel a' mint mondám, minden erdők, és völgyek tele vagynak, találánk még nagy sokaságú kecske forma állatokat is, melyek esztendőnként kétszer ellenek, 's mindenkor kettőt. Ezek igen ártatlan és együgyű állatok lévén, könnyű őket meg fogni, és megölni. A' halak is hasonló bővségben vannak, mindenek felett a' Stockfisok, semmi okunk sem vala hát félni a' szűkségtől.

A' henye élet öszve köttetve a' bővséggel majd szerelmes indulatot lobbanta bennem társaim eránt. Minnyájan szabadok lévén, elébb a' két szolgáló hajlandóságát nyertem-meg, 's bizodalmas barátságunkat jó darabig titokba is tartók. De a' szokás a' titkolódást majd legyőzván, a' hajós kapitány leánya előtt szoros barátságunk titokba nem maradhata, a' ki szemre hányást tett nekem, hogy a' két asszony szeretetét, a' kik neki szolgálói, elébb becsültem az övénel, de őt is bizonyossá tévén jó indulatomról, könnyen lecsendesítettem.

Ezen asszony személyek, mind a' hárman igen szépek valának, és semmi hijja sem volt sem tisztaságoknak, sem asszonyi ékességeiknek. Elcsüggedvén a' felől hogy valaha hazánkba visszamehetünk, 's magunkhoz hasonló embereket láthatunk, arra határozók magunkat, hogy szabadon éljünk egymással, a' melyet közös szerencsétlenségünk is javallani látszék. Az a' fejezsze-

mély a' kit legelőbb édesitettem magamhoz, 's a' ki a' többi közt legmagosabb és legszebb is volt, legelőbb terhesegett-meg, azután a' hajós kapitány leánya, 's a' harmadik sem sokáig késett. Egyedül a' szerecsen leány volt még hátra, a' ki hasonló sorsra békételenül vára, de ez is a' többiek pártolására elnyeré a' többiek részét. E' szerént a' négy asszonyok különböző időben lebetegedvén, és szülvén, egymást a' legnagyobb huzgósággal, és barátságos szeretettel dajkálák. Huszonkét esztendőt töltünk vala el ezen boldog egyességben, a' mikor a' szerecsen asszony minden betegség nélkül elhala. Gyermekeim száma nagyra szaporodván, a' mint felnevekedtek, a' szerént házasítottam őket egymással öszve, 's lakozás véget a' sziget más más részeibe osztottam fel őket szivekre kötvén a' békességnek szeretetét, és mind annak eltávoztatását, a' mivel egymásnak bántására lehetek volna, 's megvallom mindenkor tiszteletben tartották akaratomat.

Hatvan éves koromban, a' mely itteni mulatásomnak negyvenedik esztendejét tette négy feleségeimtől negyvennyolcz gyermekeim valának a' kiknek száma a' harmadik generatióban ötszázhatvanra nevedett-fel. Hogy pedig familiám közül, a' szükség által létre hozatott azon törvényt mi szerént a' testvér testvérét magának feleségül elvehette, kitorölhessem, törvényül tettem fiaimnak, hogy senki ez után közülök tulajdon leány testvérét el ne vegye, hanem a' távolabb lévő atyafiak közül válasszon feleséget magának.

Gyermekeim közül olvasni is némelyeket megtanítottam, 's egy Bibliám lévén; meghagytam, hogy azt együtt minden héten egy nap olvassák, de minthogy előre elláttam, hogy az annyi kezeken forogván, utoljára elszakadhatna, a' felől is parancsot adtam, hogy abból némely igazsá-

gokat könyv nélkül is tanuljanak meg, 's ezen akaratomat maradékaiknak adják által. Hatvan-nyolcz esztendőös koromban meghala egy, 's ugyan ezen esztendőben ismét egymás feleségem, 's e' szerént a' hajós kapitány leányával maradtam kívül még tizenkét boldog esztendőket tölték-el, de ő is elhalálozván, keseredett szível a' két elébb elholt feleségeim közé temettem, 's hogy engemet is halálom után melléje temessenek, meghagytam.

Nyolczvan éves koromban érezvén erőmnek gyengülését, csak a' volt hátra, hogy magamat a' boldog elköltözésre készítsem. Drágább jóaimot, és meglévő házi portékáimat által adtam nagyobb fiainak, a' ki kedves feleségemnek nagyobb leányát vette vala el feleségül 's egyszersmind ötöt tévén a' többiek urává is, végrende-lésim hosszasok valának, és egy néhányszor uj-ra, meg újra elmondám azokat. Mindenek felett pedig szivekre kötém a' keresztyén vallást, még pedig azt, mely a' velek egyforma nyelvet beszélő nemzet alap elvein, és szokásain alapul, 's meghagyám hogy attól, ha szinte ezután más nemzetekkel öszve jönnének is, soha el ne távozzanak.

Utoljára minden maradékaimat magam elé-be hivatam, 's megszámlálván az egész familiát itt lakozásom hatvanodik esztendejében hét ezer kilenczven, kilencz személyekből állónak talál-tam, azokat, a' kik ezen hosszas idő alatt elhol-tak nem számítván. Ezután huzgóságosan könyö-rögvén Istennek, hogy őket szaporítsa, áldja-meg, és tartsa-meg köztök az evangyéliom jól-tévő világát, kit kit lakozása helyére visszakül-döttem. Végre szemem világa megkezde homá-lyosodni, 's sok jelekből vévén észre, hogy igen kevés óráim lennének még hátra, azért ezen tu-lajdon kezem által leiratott históriáját életemnek

és történeteimnek által adám nagyobb fiainak, a' ki mellettem állott, és meghagyám hogy ezt hiven tartsa-meg, és közölje párban minden idegenekkel, a' kik szigetünkre akadnak, hogy maradjon-fel emlékezetem az emberek előtt. Az egész töllem származott nemzetségnek *Angol Piné* nevet adtam, minthogy engemet Piné Györgynek a' feleségemet pedig Engel Sárának hívták. A' más két feleségeim közül egyiknek neve Sparkes Mária, a' másikkak Trevors Erzsébet. Ezen három asszonyok maradványi anyyok után Engeleknek, Spárkeknek, és Trevoroknak nevezettek, de köz nevek *Angol Piné*, a' kiket az Ur Isten áldjon-meg minden mennyei, 's földi Jókkal. Amen!

Az 1669dik esztendőben egy flandriai hajó a' Piné szigetébe kikötvén, úgy találta, hogy a' lakosok száma 12 ezerre felszaporodott, és hogy az Angol nyelv közöttök tisztán megmaradott. A' hajós kapitány a' Piné öregebb fiától párt vett az édes atya kézírásából.

közli Gödri Ferencz.

EGY ÁNGOLNÉNAK FURCSA TÖRTÉNETE.

Csak nem minden napi kívánság az hogy bár a' Gondviselés a' házasságba a' jókat mindenkor jókkal engedné öszve jöni 's köttetni. A' milyen nagyra üzöt kívánság ez; éppen úgy nem allhat-meg a' polgári társaság boldogságával is. Mert abból szükségképpen következnék hogy a' rossz emberek is rosszakkal szövetkeznének öszve, oh de úgy! mennyi visszavonást, mennyi rendetlenséget, nem látnánk születteni az ily veszedelmes öszve köttetésekből? De a' jóknak az a' rosszak-

kali öszve elegyítése, melyet a' Gondviselés az emberek minden rendébe megengedni jónak látot, hasznára van egyiknek úgy mint a' másiknak. Mert a' rossz férj jámbor feleségébe példát lát a' jóra, melyet kövessen: a' jó feleség pedig rossz férjébe példát a' rosszra, melyet távoztasson.

Egy Angol nemesnek, a' ki Londontól három vagy négy mértföldre lakozott, egy olyan rossz feleség jutot vala részbe, jóllehet maga a' legjobb karakterű ember volt, hogy magát méltán a' Gondviselés most említett rendébe tartozónak állithatta. Az asszony rossz kedvűségének 's durvaságának csak nem minden napszámtalan jeleit tapasztalta ugyan; de egy sem rázta-meg inkább béketűrését, mint a' következendő tette. — A' nemes ember félvén ellenszegülésétől, a' nélkül hogy tudtára adta volna, némely barátait ebédre hívá. — Az ebéd ideje eljött, a' vendégek bégyültek, a' gazda nőjének tudtára adatá, hogy az asztal-meg volna terítve 's csak reá várnának. Az egész dolog olyan jól titokba tartatott hogy a' nemes asszony arról semmit sem tudá, a' férj pedig azzal hízelt magának, hogy felesége az idegenek iránt tiszteletből most egyszer erőt venne magán. De az asszony bájövén, minekutánna a' nem általa tétetett vendégségi készületeket meglátta volna oly szörnyen megharagvók, hogy szava is kevés ideig elállá. Mely indulatba jövést, a' vendégek közül némelyek azzal mentegetek, hogy tudta nélkül lepettetvén-meg, magát illőleg nem tsinithatta volna meg; 's minnyáján sajnálák hogy annyira felbosszantatott. Azonba akar honnat jött legyen is a' szélvész megérzék azt minden jelenlévők ebéd nélkül maradván. Az asszony ugyan is az abrosz két szegét megragadván azzal együtt mindent a' földre rán-

ta 's sebesen eltávozék, borzasztó tekintetet vetvén férjére.

A' nyomoru nemes ember megzavarodék ezen, de még inkább a' vendégek kik szemeket földre sítve szó nélkül állának ott kevés ideig 's azután köz egyezésből az ebédlőbe menének ebédre. —

Mágára maradván a' szegény férj, gondolkozni kezdék a' történetről. A' legjobb szívbe is határa van a' jóságnak, 's vevé észre hogy egy ilyen tselekedet egész élete nyugalmit kockáztathatná, ha annak jó eleve férfi erővel ellene nem szegülne, noha azt is jól látá, hogy becsülete sérelme nélkül a' dolgok mostani folyamán semmit sem változtathat. — Bölcsessége és jó szíve végre megtanították mit teendő legyen — vidám 's jól rendbe szedet ábrázattal jelenék-meg feleségénél, 's egy néhány napok alatt éppen olyan kedveltető 's alázatos férjnek tetteté magát, mint volt ez előtt. Mely maga viseletével minden bizodalmatlanságot elhárítván szabadságot veve magának hogy vele nőjét Londonba utazni kérjemeg; rá is adta magát arra az asszony jó szível. Uttyokat Chelsia egy szép váraska felé ejték, hova megérkezvén a' férj megállította, némely jó embereit megnézendő sőt feleségét is unszoló hogy vele menyen-el, melyet meg is nyere. Bévezeté tehát nőjét egy szép épületbe, 's az után a' kertbe is lekisére hogy a' házgazdáját ott várnák bé, ki után már egy inast el is küldött vala. De midőn a' házgazdája késnék maga a' férj ment utána megérkezéseket hurré tenni, 's ezen szín alatt nőjét egyedül hagyván a' kapun kiillantott, 's kocsijára felkapván csendesen haza tére.

Ez a' Chelseai szép épület, egy minden betegek, de különösön a' londoni vastag levegő miatt szenvedők gyógyittatására rendeltetett hely

vala. Leheté abba különböző áru és minémüsé-
gű szobákat, 's jó fizetésért minden élelemre tar-
tozó dolgokat, bőségesen találni. A' nemes em-
ber czélja tehát a' volt: hogy elme fogyatkozás
nyavalyába sinlődő, 's gyógyítás okán fenyték-
re szorult feleségét egy néhány hólnapokig itt
tartsa. Előre az iránt a' felvigyázóval meg is e-
gyezett, sőt az azért megkivántató pénz mennyi-
séget is lefizette. A' szoba az ilyen nemű beteg-
hez illőleg elkészítettván a' felvigyázó, a' nemes
ember elmente után mindgyárt is megjelenék, 's
udvarison megkéré az asszonyságot, hogy a' kert-
ből vele, a' számára már előre kibérlet szobába
a' hol a' megcsalattatott, férjét is feltalálni kép-
zelte, mennyen-fel; ott töstént tudtára is adá,
hogy bizonyos ideig nálla kellene maradnia, és
hogy ő mindent meg fog tenni, a' mi elméjé-
nek mentől hamarábbi helyre állittatására meg-
kivántatik.

A' ki ennek a' jámbor asszonymak karakte-
rét az eddig mondottakból megesmerte könnyen
képzelteti micsoda dühösségbe jött ezeknek hal-
lására, úgy hogy a' felvigyázó is megerősödött
azon vélekedésbe, hogy bizonyoson meg volna
bolondulva. Bézáratta tehát szobájába 's öröket
rendelt melléje, mint olyan személy mellé kinek
a' szabadság veszedelmére lehetne; 's tapasztalá-
sára is csak a' szükséges eledeleket használta in-
kább, mint a' gyönyörűségeseket. Az asszony vak-
merőségre vetvén magát egy néhány nap alatt
semmit sem evet; de utoljára erősen megehül-
vén csak reá ada magát, hogy valamit egyék,
melyből a' körülötte valók észre vevék hogy nem
lenne még czélyja meghalni. Azonba férjét bor-
zasztólag fenyegetni, ez után sem szűnt meg so-
káig; sőt dühös haragjába a' házassági hűség meg-
szegésére is tervet forgatott elméjébe; de annak

sikerülhetését, mind a' hely a' hol fogolykodot, mind a' felvigyázat, mely alá vettelett egy aránt akadályozák. — Utoljára a' hosszás idő, és jó cura, lassan lassan elhozák a' reméllett jobbulást. — Az asszony meggyőződék hogy boldogsága ön magától függene — a' férj is tapasztalván, hogy előbbi maga viseletét megbánta és szégyelli, vissza adatá szabadságát, 's a' mi ennél több szives szeretetével is megajándékozán.

közli — G. F.

KÉT LEVÉL A' PÁR VIADALRÓL.

I.

Két angol százados, kiknek ezredök Irlándban feküdt, nem sokkal ezelőtt némi asszonyok felett öszvejöttek; más nap egyik a' másikat levélben kihivta, de kevetkező feleletet kapott: „Uram! szerencsésnek érzem magam, hogy bátorságom bizonyosságául oly tiszteket és katonákat hozhatok-fel, kik Vittoria, Toulouse és Vatterloo melletti magam viseletét látták. — Ön a' kihívás el nem fogadását tetszése szerént közzéteheti, 's félenkséggel vádolhat, de én tökéletesen megvagyok győződve arról, hogy azok közül senki sem fog annak tartani. — Öszve jövésünk oka hitványság; egy vitéznek vérét nemesb használatra kell megkimélni. — A' szerelem vak, a' bosszu alacson 's az izlés önző. Gondolja-meg ön, hogy a' gyilkosság, a' becsület álszinébe bürkolva is, gyilkosságnak marad és bosszuért kiált.“

II.

Egy levél II. Józseftől

Tábornagy Uram! Gróf k--t és százados

W - - t küldje töstént fogházba. — A' gróf indulatos 's származása felől elfogult, álképzetekkel a' becsületről: a' százados régi szolga, ki mindent kardal, 's pisztolyal igazitna, 's az ifju gróf rangját szenvedélyesen megbántotta. — De én sergemnél semmi pár viadalt nem akarok nem fogok megszenvedni, 's megvetem azoknak elveit, kik azt mentegelve, ellen feleket hideg vérrel átszurják. — Ha oly tisztjeim vannak, kik minden ellenséges veszedelemmel vakmerően szembe szálnak, kik mindenkor, mind megtámadás, mind oltalmazáskor bátorságot, vitézséget és elszántságot nyilvánítanak, az ilyeneket nagyra becsülöm, halállali nem gondolások honnyok, 's magok díszére szolgál. De ha köztök olyanok vannak, kik ellenek iránti gyűlölség és bosszúból készek mindent feláldozni, ilyeneket megvetem. — Ily emberről nem teszek fel löbbit, mintegy római gladiatorról. — Tartson ön hadi törvényt e' két tiszt felett, vizsgálja-meg öszvejövések okát azon részre hajlatlansággal, melyet minden bírótól megkívánok; 's a' vétkesebb legyen ön sorsa és a' törvények áldozatja! — Ily barbárszokást, mely csak a' Tamerlán és Bajazeth év százához illó, mely egyes családokra oly szomorú hatásu birodalmomból végkép ki akarok irtani és megbüntetni, ha bár tiszteim felébe kerülne is. Találatnak hiszem én, elegen olyanok, kik a' vitézi érdemet egyesíteni tudják egy jó alattvaló kötelességeivel; de ilyennek csak azt tartom, ki a' törvényeket és a' vallást tiszteli.

Nagy Péter

RENDKIVÜLI TÉL.

Mivel a' mult 1835 — 1836ki tél oly kemény, és tartós volt, hogy ahhoz hasonlóra még a' legöregebb emberek sem emlékeznek, méltónak látszott annak a' Romür hévmérője szerint Kolozsvártt volt mindennapi legnagyobb fokát általányosan előterjeszteni.

Nap.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.
1. . .	+ 4	— 8	— 18	— 3
2. . .	+ 4	— 7	— 15	— 7
3. . .	+ 4	— 6	— 19	— 1
4. . .	+ 1	— 7	— 16	— 5
5. . .	— 2	— 6	— 11	— 7
6. . .	— 7	— 3	— 9	0
7. . .	— 5	— 4	— 13	0
8. . .	— 4	— 6	— 8	0
9. . .	— 7	— 7	— 15	0
10. . .	— 8	— 3	— 20	— 4
11. . .	— 8	— 7	— 19	— 4
12. . .	— 5	— 14	— 17	— 3
13. . .	— 3	— 11	— 11	— 5
14. . .	— 5	— 10	— 3	— 5
15. . .	— 5	— 10	— 8	— 12
16. . .	— 2	— 8	— 8	— 7
17. . .	+ 2	— 7	— 2	— 4
18. . .	0	— 6	— 2	— 4
19. . .	0	— 9	— 7	— 8
20. . .	+ 1	— 14	— 8	— 2
21. . .	— 3	— 14	— 12	— 6
22. . .	— 4	— 14	— 13	— 9
23. . .	— 6	— 16	— 15	— 11
24. . .	— 7	— 8	— 13	— 11
25. . .	— 6	— 8	— 9	— 8
26. . .	— 7	— 9	— 2	— 8
27. . .	— 8	— 16	— 15	— 3
28. . .	— 9	— 13	— 18	— 4
29. . .	— 9	— 10	— 18	+ 1
30. . .	— 8	0	— 7	„
31. . .		— 6	+ 2	„